

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

اصول الفقه (مباحث الفاظ)

مشتق ۳

جلسه ۴۲

استاد جیدی

خصوصیات مشتق اصولی:

۱. مشتق اصولی، قابل حمل بر ذات است و خودش عنوان و حاکی از ذات می باشد. مانند: اسم فاعل و اسم مفعول و اسم مکان و آلت و
۲. با زوال مشتق از ذات، ذات باقی باشد.

نوع اول: صفاتی که داخل در ذات اند و با سلب شدن شان، ذات هم از بین می رود؛ مانند: ناطقیت.

نوع دوم: صفاتی که خارج از ذات اند؛ مانند: حرارت برای آتش که قابلیت جدایی از ذاتشان را ندارند.

نوع سوم: صفاتی که قابلیت حمل بر ذات را دارد و خارج از ذات است و قابلیت جدایی از ذات را هم دارند. این نوع، خود دارای اقسامی است:

الف: ما به ازای خارجی دارد. مانند: رنگها، قیام و قعود.

ب: در خارج وجود ندارند ولی منشاء انتزاعی دارند؛ مانند: ابوت و بنوت

ج: صفاتی که متوقف بر اعتبار معتبراند؛ مانند: زوجیت و ملکیت.

تمام این موارد را می توان جزء مشتق اصولی به حساب آورد.